

WYMAGANIA EDUKACYJNE W KL.I-III

I. Postanowienia ogólne.

1. Mówiąc o ocenianiu w klasach I – III mamy na myśli proces gromadzenia informacji o uczniach. Stała obserwacja uczniów przez nauczyciela i rozpoznawanie poziomu opanowania przez nich wiadomości, a także ich postaw społeczno–emocjonalnych w stosunku do wymagań edukacyjnych i gromadzenie informacji stanowi integralną część procesu nauczania, uczenia i wychowania.
2. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia i jego zachowanie.
3. Każda ocena jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela.

II. Zasady szkolnego systemu oceniania w klasach I-III

1. W klasach I-III śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne oraz ocena z zachowania są ocenami opisowymi.
2. Na podstawie bieżącej obserwacji nauczyciel wychowawca systematycznie odnotowuje w dzienniku zajęć, podręcznikach, ćwiczeniach i zeszytach ucznia osiągnięcia edukacyjne uczniów, stosując **cyfrowe skróty opisów ocen** w skali 1-6.
 - **stopień 6**, osiąga uczeń, który:
 - samodzielnie i twórczo rozwiązuje nowe problemy i zadania;
 - wykazuje szczególną aktywność na zajęciach, jest badawczy odkrywca i twórczy - samodzielnie i systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, korzystając z różnych źródeł wiedzy;
 - jego wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się większą dojrzałością niż pozostałych uczniów w klasie.
 - **stopień 5**, otrzymuje uczeń, który:
 - aktywnie uczestniczy w zajęciach;
 - jego postępy i osiągnięcia pozwalają na sprawne zastosowanie posiadanych umiejętności do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
 - **stopień 4**, otrzymuje uczeń, który:
 - sporadycznie jest aktywny na zajęciach;
 - jego osiągnięcia i postępy pozwalają na samodzielne rozwiązywanie typowych zadań i problemów o średnim stopniu trudności
 - **stopień 3**, otrzymuje uczeń, który:
 - nie wykazuje aktywności na zajęciach;
 - jego osiągnięcia i postępy pozwalają na rozwiązywanie zadań i problemów o niewielkim stopniu trudności, z pomocą nauczyciela.
 - **stopień 2**, otrzymuje uczeń, gdy:
 - opanowane wiadomości i umiejętności są niewielkie i utrudniają dalsze kształcenie
 - **stopień 1**, otrzymuje uczeń, gdy:
 - wiadomości i umiejętności nie są opanowane, uczeń nie radzi sobie z zadaniami nawet z pomocą nauczyciela

3. Dopuszcza się komentarz słowny lub pisemny typu:
- **Ocena celująca** – wyrażona cyfrą 6
Znakomicie! Brawo! Osiągasz doskonale wyniki. Posiadasz uzdolnienia i rozwijasz je. Należą Ci się gratulacje!
 - **Ocena bardzo dobra** – wyrażona cyfrą 5
Bardzo dobrze pracujesz. Robisz w szybkim tempie postępy. Tak trzymaj!
 - **Ocena dobra** – wyrażona cyfrą 4
Dobrze pracujesz, jednak stać Cię, by było lepiej. Włóż więcej wysiłku w podejmowane prace, co umożliwi Ci osiągać lepsze wyniki.
 - **Ocena dostateczna** – wyrażona cyfrą 3
Pracujesz, ale osiągasz słabe wyniki. Aby to zmienić na lepsze konieczna jest pomoc nauczyciela i rodziców, oraz systematyczna praca, wymagająca dużo wysiłku z Twojej strony.
 - **Ocena dopuszczająca** – wyrażona cyfrą 2
Zbyt mało pracujesz i osiągasz bardzo słabe wyniki. Włóż dużo wysiłku, bądź aktywniejszy, skorzystaj z pomocy nauczyciela i rodziców.
 - **Ocena niedostateczna** – wyrażona cyfrą 1
Osiągasz niezadowolające rezultaty. Spotkało cię niepowodzenie. Pokonasz to, ale czeka cię bardzo dużo systematycznej pracy wspólnie z nauczycielem i rodzicami.
4. Opisowa ocena śródroczna i roczna wynika bezpośrednio z bieżących ocen wspomagających, uzyskanych przez ucznia w ciągu półrocza lub całego roku szkolnego.
5. Na wspomagające oceny bieżące składają się następujące elementy pracy ucznia:
aktywność i zaangażowanie, samodzielność i kreatywność, zainteresowanie, czytanie, mówienie, pisanie, kartkówki sprawdzające bieżące postępy i umiejętności ucznia, prace klasowe przeprowadzone zgodnie z programem nauczania danej klasy i postępami uczniów, pisanie z pamięci i ze słuchu przeprowadzone po utrwaleniu określonych umiejętności, samodzielne prace pisemne, prace domowe ucznia.
6. Dla ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się nauczyciel dostosuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych w celu sprostania tym wymaganiom.
7. **Ocena z zachowania;**

W klasach I-III ocena z zachowania jest oceną opisową, uwzględniającą kulturę osobistą, stosunek do obowiązków szkolnych i aktywność ucznia.

Przy ustalaniu oceny będą brane pod uwagę następujące zakresy:

- Kultura osobista
 - używa form grzecznościowych
 - jest koleżeński
 - w kulturalny sposób nawiązuje kontakty z nauczycielami, innymi pracownikami szkoły i kolegami
 - dba o kulturę słowa
 - przestrzega higieny osobistej
 - porządkuje swoje stanowisko pracy podczas zajęć i po lekcjach
- Stosunek do obowiązków szkolnych

- uczeń jest przygotowany do lekcji
- nie spóźnia się na lekcję
- dba o estetykę zeszytów, książek i przyborów szkolnych
- uważnie słucha i wykonuje polecenia
- bierze udział w konkursach
- nie opuszcza lekcji bez usprawiedliwienia
- stosuje się do norm i zasad panujących na terenie szkoły i klasy
- Aktywność
 - uczeń jest aktywny na lekcjach, chętnie zgłasza się do odpowiedzi
 - dobrze wypełnia obowiązki dyżurnego
 - pomaga kolegom podczas zajęć
 - pracuje wytrwale, nie zniechęca się napotykając trudności
 - pracuje na rzecz klasy i szkoły

III. Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

1. Metody sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

- sprawdziany
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- aktywność
- zadania domowe
- prace pisemne

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

Osiągnięcia uczniów klas I-III są oceniane na bieżąco przez nauczyciela. Do nich należy zaliczyć:

- ciche czytanie - głośne czytanie - przepisywanie - pisanie ze słuchu
- pisanie z pamięci
- wypowiedzi ustne
- wypowiedzi pisemne
- recytacja
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych
- liczenie pamięciowe
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych
- układanie zadań
- przeprowadzanie pomiarów
- stosowanie technik plastycznych i technicznych
- dokładność i estetyka wykonania prac
- śpiewanie

- czytanie i zapisywanie nut, rozpoznawanie utworów muzycznych
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych
- sprawność fizyczna
- aktywność na lekcji
- praca w zespole

- 3. Częstotliwość oceniania:** - bieżące ocenianie pracy ucznia na zajęciach – recenzja, ocena słowna, ocena według skali ocen - śródroczne
- końcoworoczne

O uzyskiwanych ocenach uczniowie są informowani na bieżąco. Oceny są zapisywane w zeszycie. Prace pisemne zawierają recenzję ukazującą zalety i to, na co trzeba zwrócić jeszcze uwagę. Po odpowiedzi ustnej ucznia – nauczyciel dokonuje słownego uzasadnienia oceny.

Rodzice są powiadamiani o osiągnięciach uczniów w czasie spotkań z wychowawcą. W przypadku trudności w nauce, częstego nie przygotowania do zajęć – rodzice informowani będą podczas organizowania indywidualnych spotkań z nauczycielem.

Przy ustalaniu ocen z wychowania fizycznego, muzyki, plastyki i techniki bierzemy pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia.

Uczeń klasy I-III otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli jego osiągnięcia edukacyjne zostały ocenione pozytywnie.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA 1

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Uczeń kończący klasę I -

Sluchanie

- Uważnie słucha wypowiedzi nauczycieli, innych osób z otoczenia.
- Wykonuje proste polecenia.
- Wykonuje zadania według usłyszanej instrukcji.
- Słucha w skupieniu czytany tekst, nagrania na CD, wypowiedzi podczas uroczystości, przedstawień w taki sposób, aby po wysłuchaniu odtworzyć ich treść.

Mówienie

- Poprawnie artykułuje poszczególne głoski i całe wyrazy.
- Właściwie akcentuje wymawiane wyrazy.
- Dobiera słowa adekwatnie do rodzaju i intencji wypowiedzi: informacji, pytania, odpowiedzi, prośby, podziękowania, powitania, pożegnania.
- Wypowiada się na temat własnych przeżyć, wydarzeń, lektury, filmu, zachowań w krótkiej kilkuzdaniowej formie; udziela odpowiedzi na pytania; wygłasza z pamięci wiersze.
- Opowiada treść pojedynczego obrazka.
- Opowiada historyjkę obrazkową.

Czytanie

- Poprawnie rozpoznaje i odczytuje wszystkie litery alfabetu.
- Dokonuje analizy i syntezy wyrazów. Wyróżnia w nich litery, głoski, sylaby.
- Czyta wyrazy jedno-, dwu-, a następnie wielosylabowe oraz krótkie zdania i teksty.
- Wdrażanie do czytania całymi wyrazami.
- Czyta indywidualne, zespołowo, głośno i cicho krótkie teksty z podręcznika.
- Wspólnie czyta fragmenty lektur wybranych przez nauczyciela.
- Podejmuje próby samodzielnego czytania książeczek oraz czasopism dla dzieci.

Pisanie

- Kreśli linie, znaki literopodobne, pisze w tunelu i po śladzie.
- Kształtnie, prawidłowo pisze w separacji kolejno poznawane litery.
- Poprawnie łączy litery w pisanych wyrazach.
- Układa wyrazy z rozsypanki literowej, a następnie proste zdania z rozsypanki wyrazowej i je zapisuje.
- Przepisuje wyrazy i krótkie zdania z tablicy, z książki.
- Pisze z pamięci poznane i omówione wcześniej wyrazy.
- Podpisuje ilustracje.

Ortografia

- Pisze wyrazy z literami oznaczającymi spółgłoski miękkie.
- Zapisuje dwuznaki (ch, rz, sz, cz, dz, dź, dż) oraz poznane wyrazy z ę i ą.
- Zapisuje wielką literą początki zdań, imion i nazwisk, nazw państw, miast, rzek.
- Pisze poznane na zajęciach wyrazy z ó, h, ch, ż, rz.

Kształcenie językowe

- Rozróżnia pojęcia: głoska, litera.
- Wyróżnia sylaby w wyrazach.
- Wyróżnia wyrazy w zdaniu.
- Wyróżnia zdania w tekście.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń kończący klasę I -

Rozumienie i poszanowanie świata roślin i zwierząt

- Urządza kącik przyrody
- Rozróżnia i podaje nazwy warzyw (marchew, pietruszka, burak, sałata, kapusta, cebula, kalafior, dynia, fasola, pomidor); wymienia i wskazuje ich części jadalne;
- Zna wartości odżywcze; surówki; różne sposoby przechowywania warzyw, przetwory;
- Rozpoznaje i podaje nazwy ozdobnych roślin kwiatowych
- Rozpoznaje i podaje nazwy drzew owocowych (jabłoń, grusza, śliwa) oraz krzewów owocowych (agrest, malina, porzeczka);
- Zna sposoby zbierania i przechowywania owoców; wartości odżywcze;
- Rozpoznaje po liściach i owocach wybrane drzewa liściaste oraz drzewa iglaste (sosna, świerk); rozumie konieczność dokarmiania zwierząt w czasie zimy,
- Rozpoznaje wybrane rośliny kwitnące wiosną,
- Wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;
- Rozumie znaczenie wody dla życia roślin i zwierząt.

Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek

- Rozumie, dlaczego należy jeść regularnie urozmaicone posiłki;
- Dba o higienę osobistą,
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie, w szkole.
- Przestrzega zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych; przestrzega zasad ruchu drogowego dla pieszych.
- Zna domowy numer telefonu i adres zamieszkania.
- Rozumie znaczenie ruchu dla rozwoju organizmu.

Rozumienie przestrzeni geograficznej

- Zna nazwę swojej miejscowości (nazwa wsi, miasta, dzielnicy, ulicy); znajomość adres dziadków (nazwa miasta, ulicy).
- Zapoznaje się z zawodami wykonywanymi w najbliższej okolicy.
- Zna obiekty użyteczności publicznej;

Obserwacja zjawisk atmosferycznych

- Temperatura ,wiatr, opady w różnych porach roku.

Wiedza o naszej planecie Ziemi

- Rozumie, że Ziemia jest jedną z planet krążących wokół Słońca,

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń kończący klasę I -

- Powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki.
 - Odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki, płasząc i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki).
 - Realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała).
 - Wie, że muzykę można zapisać i odczytać.
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie.
- Kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń kończący klasę I -

Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

- Określa położenie przedmiotów względem obserwatora.
- Określa położenie jednych przedmiotów względem innych obiektów.
- Wyznacza kierunki w przestrzeni: na lewo, na prawo, do przodu, do tyłu, w górę, w dół.
- Ocenia odległość między obiektami: daleko – blisko, bliżej – dalej; blisko – bliżej – najbliżej.
- Poprawnie używa przyimków, np.: za, przed, nad, pod, do, z, w, na zewnątrz, wewnątrz, obok.
- Przypisuje przedmiotom cechy typu: krótki, szeroki, wysoki, długi, wąski, gruby.
- Porównuje przedmioty pod względem wybranej cechy: długi – krótki; długi – dłuższy – najdłuższy; wąski – szeroki itp.

Liczby pierwszej dziesiątki

- Zna aspekty liczby: kardynalny, porządkowy, miarowy.
- Zapisuje liczby za pomocą cyfr.
- Rozkłada liczby na składniki.
- Porównuje liczby.
- Porządkuje liczby w określone ciągi malejące lub rosnące; miejsce liczby na osi liczbowej.

Liczby drugiej dziesiątki

- Zna pojęcia: liczby jednocyfrowe, liczby dwucyfrowe; zapisuje liczby cyframi arabskimi.
- Porównuje liczby dwucyfrowe w zakresie 20; umieszcza je na osi liczbowej.
- Porządkuje liczby według wielkości – rosnąco i malejąco.

Liczby w zakresie 100

- Liczy dziesiątkami do 100.
- Wskazuje jedności i dziesiątki w liczbie dwucyfrowej.

Działania na liczbach pierwszej dziesiątki

- Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10.
- Zapisuje działania za pomocą znaków matematycznych.
- Zna i oblicza monety: 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 1 zł, 2 zł, 5 zł

Działania na liczbach drugiej dziesiątki

- Dodaje i odejmuje liczby wewnątrz drugiej dziesiątki, np.: $10 + 2$, $12 + 4$, $16 - 6$, $16 - 4$.
- Dodaje i odejmuje liczby z przekroczeniem progu dziesiątkowego.
- Dodaje i odejmuje kilka liczb.
- Mnoży liczby w zakresie 20.

Czytanie tekstów matematycznych

- Rozwiązuje proste zadania tekstowe.
- Analizuje treść zadania tekstowego.
- Układa proste zadania tekstowe.

Pojęcia geometryczne

- Dostrzega kształty różnych figur geometrycznych w otoczeniu.
- Rysuje figury za pomocą szablonów.
- Odróżniania i podaje nazwy takich figur, jak: koło, trójkąt, prostokąt, kwadrat.
- Rysuje i mierzy odcinki (w zakresie 20 cm).

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

- Klasyfikuje przedmioty według wyróżnionej cechy.
- Tworzy zbiory zgodnie z podanym warunkiem.
- Przelicza elementy w zbiorach.
- Porównuje liczebność dwóch zbiorów; rozumie pojęcia: mniej – więcej – tyle samo. WYMAGANIA

EDUKACYJNE KLASA I 4

Pomiary. Czas kalendarzowy

- Zna nazwy dni tygodnia; wymienia je we właściwej kolejności.
- Zna nazwy kolejnych miesięcy w roku.
- Nazywa aktualną porę roku oraz bieżący miesiąc.

Czas zegarowy

- Odczytuje pełne godziny.
- Dokonuje prostych obliczeń zegarowych na pełnych godzinach.

Długość

- Mierzy długość różnych przedmiotów różnymi miarkami.
- Mierzy długości linijką (w zakresie 20 cm).

Masa

- Waży przedmioty na wadze szalkowej bez użycia odważników; stosuje określenia: cięższy – lżejszy – tak samo ciężki; tu więcej – tu mniej – a tu tyle samo.

Pojemność

- Odmierza płyny ćwierćlitrowym kubkiem i litrowym naczyniem.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń kończący klasę I -

- Kreśli przedmioty, postaci ludzi, zwierząt, roślin, zjawisk.
- Ilustruje sceny związane z własnymi przeżyciami i treścią czytanych tekstów i opowiadanych wydarzeń, legend.
- Maluje pędzlem i farbami kryjącymi (plakatowymi i temperowymi) na papierze i kartonie.
- Podaje nazwy barw używanych do malowania (gotowych); rozróżnia barwy jasne i ciemne.
- Wycina i wydziera z papieru; tworzy kompozycje płaskie.
- Lepi z plasteliny, gliny, masy solnej, modeliny.
- Tworzy proste kształty z papieru metodą origami.
- Wykonuje przedmioty użyteczne, np.: maska na bal, broszka dla mamy, lalka, pacynka do teatryku klasowego.

EDUKACJA TECHNICZNA

Planowanie i organizacja pracy

Uczeń kończący I klasę:

- Gromadzi odpowiednio dobrane materiały i potrzebne narzędzia.
- Odpowiednio przygotowuje miejsce pracy.
- Ustala kolejność wykonywanych czynności.

Wykonuje np. ludziki i zwierzątka z materiału przyrodniczego, zabawki (latawce, wiatraczki, tratwy), przedmioty użyteczne (koperty, pudełka, korale).

- Oszczędnie gospodaruje materiałami.
- Dbą o ład i porządek w miejscu pracy.
- Wykazuje twórczą inwencję podczas tworzenia swojego dzieła.

Znajomość własności różnych materiałów

Rozpoznaje materiały przydatne do majsterkowania:

- przyrodnicze, papiernicze, włókiennicze, tworzywa sztuczne.

Zapoznaje się z cechami wybranych materiałów WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA I 5

- Określa faktury i wygląd materiałów.

Umiejętne dobiera materiał do wykonywanego obiektu

Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

- Bezpieczne posługuje się prostymi narzędziami..
- Zapoznaje się ze sposobami łączenia materiałów: sklejanie, zszywanie, spinanie.
- Zapoznaje się ze sposobami udzielania pierwszej pomocy podczas skaleczenia.

Bezpieczne korzystanie z domowych urządzeń technicznych.

- Wskazuje zagrożenia wynikających z niewłaściwego posługiwania się urządzeniami elektrycznymi i gazowymi.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń kończący I klasę -

Dziecko jako jednostka społeczna

- Dostrzega swoją indywidualność w sferze:
 - fizycznej: wyróżnia i podaje nazw części ciała,
 - zmysłowej – dostrzega, że poznawanie świata odbywa się za pomocą wzroku, dotyku, słuchu, węchu, smaku;
 - emocjonalnej – rozpoznaje emocje wyrażane przez siebie i przez inne osoby, takie jak: radość, smutek, gniew, złość, czułość, życzliwość;
 - intelektualnej.
- Ma poczucie własnej wartości.

Dziecko jako członek rodziny

- Identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami;
- Tworzy życzliwe więzi rodzinne;
- Podejmuje i wypełnia obowiązki domowe.

Dziecko jako członek społeczności szkolnej

Dziecko jako uczeń:

- systematycznie poznaje prawa i obowiązki ucznia;
- rozbudza ciekawość poznawczą i cierpliwość w dochodzeniu do wiedzy;
- traktuje naukę szkolną nie tylko jako obowiązek, ale także jako przyjemność;
- poznaje, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka obcego;
- zdobywa umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji;
- uczy się właściwego reagowania emocjonalnego na sukces lub porażkę.

Dziecko jako członek społeczności klasowej

- nawiązuje serdeczne stosunki z innymi dziećmi w klasie; okazuje życzliwość;
- przestrzega kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosuje zwroty grzecznościowe,
- opiekuje się koleżankami lub kolegami potrzebującymi pomocy; właściwie odnosi się do dzieci niepełnosprawnych;
- unika krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami;
- szanuje cudzą własność.

Orientacja w czasie historycznym

Wiedza o kraju ojczystym

- Zdobywa świadomość narodową (mówimy po polsku, jesteśmy Polakami, nasz kraj to Rzeczpospolita Polska; naszą stolicą jest Warszawa). WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA I 6

- Rozpoznaje godło i barwy ojczyste; wskazuje na mapie stolicę Polski oraz największe rzeki (Wisła, Odra).
- Godnie zachowuje się podczas słuchania i śpiewania hymnu narodowego.
- Zdobywa wiedzę o patronie szkoły.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Pracownia komputerowa i komputer

Uczeń kończący I klasę:

- Zna zasady bezpiecznego zachowania w pracowni komputerowej.
- Zna zasady pracy na komputerze.
- Zna elementy podstawowego zestawu komputerowego.
- Uruchamia i zamyka komputera.
- Obsługuje mysz komputerową i płyty CD.
- Zna pojęcia tj.: pulpit komputera, ikona.

Edytor grafiki – Paint

- Zna narzędzia: Wypełnij kolorem, Ołówek, Gumka, Pędzel, Lupa, Tekst, Prostokąt, Trójkąt, Owale, Linia,
- Zaznacza całe obrazy lub ich fragmenty (Zaznaczanie prostokątne, Zaznaczanie dowolnego kształtu).
- Przesuwa zaznaczone fragmenty.
- Cofa wykonywane czynności (Cofnij).
- Zmienia szerokości linii i koloru (Rozmiar, paleta barw)

Edytor tekstu – Word

- Zna pojęcie i zastosowanie kursora.
- Zna klawisze klawiatury (Spacja, Delete, Backspace, Caps Lock, Shift, Enter, Alt prawy, Alt prawy + Shift, klawisze ruchu).
- Formatuje tekst (Kolor czcionki, Pogrubienie, Kursywa, Podkreślenie).

Programowanie

- Wykonuje polecenia i rozpoznaje symbole: w prawo, w lewo, w górę, w dół, weź, powtórz.
- Łączy bloki.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń kończący klasę I -

- Uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami.
- Potrafi: chwycić piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować, pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne, wykonywać ćwiczenia równoważne.
- Dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.
- Wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby.
- Wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin).

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE - KLASA 2

Uczeń kończący klasę drugą powinien:

EDUKACJA POLONISTYCZNA

1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- porozumiewać się z rówieśnikami, z osobami dorosłymi;
- opisywać przedmiot lub sytuację;
- wypowiadać się na podany temat;
- wypowiadać się na temat utworów literackich;

2) w zakresie umiejętności czytania i pisania:

- czytać głośno i płynnie, z uwzględnieniem znaków przestankowych;
- podejmować próby czytania z podziałem na role;
- podejmować próby czytania tekstu po cichu ze zrozumieniem;
- pisać poprawnie litery i prawidłowo je łączyć;
- prawidłowo przepisywać tekst;
- pisać tekst z pamięci;
- pisać pod kierunkiem nauczyciela krótkie wypowiedzi, tj. opis, opowiadanie;
- stosować zasady pisania listów i życzeń;
- stosować wielką literę;
- pisać poprawnie wyrazy w zakresie poznanych reguł ortograficznych;

EDUKACJA MATEMATYCZNA

1) w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- znajdować część wspólną zbiorów, złączenia zbiorów; wyodrębniać podzbiory;
- rozumieć pojęcia: zbiór pusty, zbiory rozłączne;

2) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- obliczać sumy i różnice, manipulując konkretami – liczmanami lub przedmiotami realnymi (bez ograniczania zakresu liczbowego), sprawnie dodawać i odejmować w zakresie do 100;
- porównywać dwie dowolne liczby dwucyfrowe w zakresie do 100 (słownie i z użyciem znaków $<$ $=$);
- zapisywać i odczytywać liczby dwucyfrowe;
- wskazać pozycję cyfry w liczbie;
- zapisywać liczby słowami;
- wskazać na osi liczbowej wskazane liczby;
- stosować prawo przemienności i łączności dodawania;
- dodawać i odejmować liczby w zakresie do 50 z przekroczeniem progu dziesiątkowego;
- rozwiązywać proste zadania tekstowe jednodziałaniowe i dwudziałaniowe;
- rozumieć pojęcia: o tyle więcej, o tyle mniej;
- rozumieć mnożenie jako skrócony zapis dodawania jednakowych składników;
- biegle mnożyć i dzielić w zakresie do 30;
- układać proste zadania tekstowe do podanej formuły;
- rozpoznawać liczby parzyste i nieparzyste;

3) *w zakresie geometrii:*

- rozpoznawać w otoczeniu i nazywać odcinki prostopadłe i równoległe;
- kreślić linie łamane i podstawowe figury geometryczne;

4) *w zakresie czynności wykorzystywanych w codziennych czynnościach matematycznych:*

- zapisać datę, wymienić nazwy miesięcy;
- dokonywać prostych obliczeń zegarowych, posługując się godzinami i minutami;
- mierzyć długość różnych elementów, wykorzystując jednostki: metr, centymetr;
- rozumieć pojęcie ważenia i posługiwać się jednostkami: kilogram, dekagram;
- dokonywać prostych obliczeń pieniężnych.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

- dostrzegać zmiany zachodzące w przyrodzie; wiedzieć, jakie prace wykonuje się w ogrodzie w poszczególnych porach roku;
- rozróżniać i nazywać części roślin;
- posługiwać się ze zrozumieniem pojęciami: ssak, ptak; znać budowę tych zwierząt i wiedzieć, jakie mamy korzyści ze zwierząt hodowlanych;
- rozróżniać pojęcia: miasto, wieś; dostrzegać różnice, rozumieć wartość pracy mieszkańców miast i wsi;
- znać swój adres zamieszkania;
- rozumieć znaczenia opakowań ekologicznych; znać ich oznaczenia; podawać przykłady działań proekologicznych.

EDUKACJA SPOŁECZNA

- nawiązywać kontakty z rówieśnikami i dorosłymi;
- pełnić różne role (atrakcyjne i mniej atrakcyjne) w grupie, przestrzega norm przypisanych określonym rolom;
- uczestniczyć we wspólnej zabawie i pracy; dostrzegać i doceniać wkład pracy innych dla uzyskania efektu końcowego;
- czuć się odpowiedzialny za swoje czyny i poczynania grupy;
- znać symbole narodowe (barwy, godło, hymn); rozumieć swą przynależność narodową; potrafić wymienić państwa sąsiadujące z Polską; znać ich charakterystyczne symbole; rozpoznać flagę i hymn Unii Europejskiej;
- być świadomy konsekwencji podejmowanych przez siebie działań; przestrzegać przepisów bezpieczeństwa w stosunku do siebie i innych.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

- prawidłowo włączać i wyłączać komputer;
- wymienić przykładowe zastosowanie komputera w życiu codziennym;
- rozumieć zagrożenie dla zdrowia wynikające z nieprawidłowego korzystania z komputera;
- znać i potrafi korzystać z narzędzi Przybornika, edytora grafiki Paint do tworzenia własnych projektów graficznych; potrafić dołączyć napisy;
- pisać proste teksty, wprowadzać zmiany w tekście;
- korzystać z programów multimedialnych, wykonywać zadania według scenariusza gry;

- znać budowę strony internetowej, dostrzegać elementy aktywne na stronie internetowej, nawigować po stronach (pasek adresu i odsyłacze);
- przeglądać strony internetowe o podanym adresie;
- świadomie korzystać z Internetu.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

- właściwie reagować na komendy, przyjmować pozycje zgodnie z poleceniem nauczyciela;
- rozróżniać i nazywać przybory i przyrządy wykorzystywane w zajęciach ruchowych;
- rzucać piłką do celu, chwycić, koźlować;
- skakać przez skakankę;
- pokonywać tory przeszkód;
- rozumieć istotę zdrowej rywalizacji;
- współpracować z członkami swojego zespołu;
- przestrzegać ustalonych reguł i zasad;
- przestrzega zasady fair play.

EDUKACJA MUZYCZNA

- śpiewać indywidualnie i zbiorowo piosenki z repertuaru dziecięcego;
- śpiewać nazwami solmizacyjnymi dźwięki gamy;
- reagować ruchem na zmiany tempa, dynamiki, wysokości dźwięków;
- akompaniować przy użyciu instrumentów perkusyjnych do piosenek i zabaw ruchowych.

EDUKACJA PLASTYCZNA I TECHNICZNA

- wykonywać prace plastyczne na podstawie własnych przeżyć, utworów literackich i muzycznych;
- projektować i wykonywać prace użytkowe z zastosowaniem układu symetrii;
- nazywać barwy podstawowe i używać ich;
- tworzyć kolory pochodne;
- nazywać barwy ciepłe i zimne i używać ich;
- podejmować próby uwzględniania w pracach proporcji, wielkości i perspektywy;
- rozróżniać właściwości materiałów, starać się właściwie dobierać materiały do wykonywanej pracy;
- dokonywać pomiarów, wykonywać pracę według projektu;
- utrzymywać porządek wokół, sprzątać po sobie i pomagać innym w utrzymywaniu porządku;
- znać podstawowe zasady ruchu drogowego; wiedzieć, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach i korzystać ze środków komunikacji;
- wiedzieć, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. powiadomić dorosłych.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE – KLASA 3

Uczeń kończący klasę 3:

EDUKACJA POLONISTYCZNA

- prawidłowo czyta teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie kształcenia, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji;
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników, encyklopedii, itp.
- zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenia, list, zawiadomienie;
- w formie ustnej i pisemnej tworzy kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list, życzenia, zaproszenie;
- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie, poszerza zakres słownictwa;
- dba o kulturę, wypowiada się – stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym, stosuje formy grzecznościowe;
- pisze czytelnie i estetycznie /przestrzega zasad kaligrafii/, dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną;
- prawidłowo przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu, zna zasady ortograficzne;

EDUKACJA MATEMATYCZNA

- zapisuje cyframi, odczytuje i porównuje liczby w zakresie 1000;
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100/ bez algorytmów działań pisemnych/;
- podaje z pamięci iloczyn w zakresie tabliczki mnożenia;
- rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe;
- rozwiązuje zadania tekstowe, wymagające również obliczeń na porównywanie różnicowe;
- wykonuje łatwe obliczenia pieniężne;
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru, posługuje się jednostkami: mm, cm, m;
- wykonuje łatwe obliczenia dotyczące ważenia, posługuje się określeniami: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram, oraz mierzenia płynów: litr, pół litra, ćwierć litra;
- odczytuje temperaturę;
- odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;
- podaje i zapisuje daty, wykonuje obliczenia kalendarzowe;
- odczytuje wskazania zegarów w systemach 12- i 24-godzinnym, posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, wykonuje proste obliczenia zegarowe;
- rozpoznaje figury geometryczne, oblicza obwody prostokątów, kwadratów i trójkątów;

EDUKACJA MUZYCZNA:

- śpiewa w zespole piosenki ze słuchu, śpiewa z pamięci hymn narodowy;
- gra na instrumentach proste rytmy;
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki;
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy;
- tworzy improwizacje ruchowe do muzyki;

EDUKACJ PLASTYCZNA

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura, stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne;

EDUKACJA SPOŁECZNA

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, nie krzywdzi słabszych, pomaga potrzebującym;
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami;
- wie, jak należy zachować się w stosunku do rówieśników i dorosłych;
- jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości;
- zna prawa i obowiązki ucznia;
- zna najbliższą okolicę;
- zna symbole narodowe;
- zna zagrożenia i potrafi powiadomić dorosłych;

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

- umie obsługiwać komputer;
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania;
- wyszukuje i korzysta z informacji;
- tworzy teksty i rysunki;
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera i Internetu;

WYCHOWANIE FIZYCZNE

- przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń, wykonuje przewrót w przód;
- skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki nad niskimi przeszkodami;
- wykonuje ćwiczenia równoważne;
- posługuje się piłką: rzuca, chwyta, kołuje, odbija;
- bierze udział w zabawach, grach, zawodach, respektuje reguły;
- wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami;
- dba o prawidłową postawę;
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH – EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

Zaburzenia ruchowe, w tym afazja

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- jak najwcześniejsze wprowadzanie czytania - jeśli występują trudności metodą sylabową, wówczas zalecane jest czytanie globalne, z uwagi na wolne tempo czytania zapewnienie więcej czasu na przeczytanie lektury
- podczas zaznajamiania z obrazem graficznym liter, można wykorzystywać dodatkowo polski alfabet palcowy (daktylografia);
- umożliwianie wielozmysłowego poznawania treści słów, łączenie słów/nazw z konkretnymi zabawkami, przedmiotami lub obrazkami;
- zezwalanie na jak najczęstsze wypowiedzanie się, aktywizowanie do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań;
- motywowanie (nie zmuszanie) do wypowiedzania się;
- aranżowanie udziału dziecka w dyskusjach grupowych;
- podpieranie wiadomości podawane słuchowo danymi wzrokowymi;
- pomaganie w odczytywaniu podczas lekcji poleceń i instrukcji;
- ustawiczne utrwalanie i wielokrotne wykorzystywanie - poprzez stwarzanie odpowiednich sytuacji komunikacyjnych - zdobytych przez dziecko umiejętności werbalnych;
- podczas mówienia do klasy, utrzymywanie z dzieckiem kontaktu wzrokowego; zapewnienie dodatkowych wyjaśnień, sformułowanie polecenia inaczej, używając prostego, znanego dziecku słownictwa
- przygotowywanie dla dziecka notatek, które są konkretne i napisane prostym językiem lub ksero z zaznaczonymi najważniejszymi treściami;
- stosowanie podczas lekcji materiałów poglądowych - nowe wiadomości podawane tylko w formie werbalnej mogą być dla dziecka niezrozumiałe
- na zajęciach wymagających ruchu fizycznego, przydzielić drugiego ucznia, który będzie czuwał nad poprawnością wykonywanych ćwiczeń i pomagał w razie potrzeby;
- ćwiczenia uwagi i koncentracji

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- stwarzanie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych;
- nie pospieszanie - wydłużanie czasu odpowiedzi ustnej;

- akceptowanie gestów, min, których dziecko używa w celach komunikacyjnych przy odpowiedzi ustnej;
- umożliwianie uzupełniania wypowiedzi ustnej zapisem;
- nie wymaganie odpowiadania pełnym zdaniem;
- wspieranie podczas redagowania wypowiedzi ustnych (np. podpowiadanie brakujących słów);
- nie krytykowanie brzydkiego pisma ucznia, powolnego tempa pracy, niezręczności ruchów;
- formułowanie krótkich instrukcji, w postaci konkretnych pytań lub poleceń. Powtarzanie ich w razie potrzeby;
- zadawanie jasno sformułowanych pytań, wymagających jednoznacznej odpowiedzi, pozostawianie dziecku czasu na przetworzenie usłyszanego komunikatu;
- upewnianie się, czy dziecko zrozumiało polecenie, w razie konieczności powtarzanie go;

3. Zasad oceniania:

- uwzględnianie problemów z wymową i artykulacją w ocenie wypowiedzi;
- zauważanie i nagradzanie wszelkich form aktywności słownej lub bezsłownej zmierzającej do nawiązania przez dziecko kontaktu z otoczeniem
- oceniać wkład pracy ucznia, a nie stronę estetyczną np. prac plastycznych

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: edukacja wczesnoszkolna

Diagnoza: **ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej**

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- indywidualne podejście i akceptacja
- umożliwienie odnoszenia sukcesów
- spokój, konsekwencja, opanowanie, cierpliwość
- stawianie jasnych wymagań
- zadawanie krótkich, urozmaiconych i precyzyjnych pytań, poleceń
- ograniczenie zbędnych bodźców do minimum
- unikanie współzawodnictwa
- nie karanie bezczynnością
- ustalenie jednolitego frontu działań z rodzicami
- wykorzystywanie zasobów energii dziecka w pracach na rzecz szkoły i klasy (np. włączanie ucznia do zajęć grupowych i kolektywnej pracy);
- skłanianie do uczestnictwa w zorganizowanych zajęciach ruchowych takich jak: taniec, wycieczki czy gimnastyka;
- wzmocniona kontrola działań ze strony nauczyciela, częste podchodzenie i sprawdzanie czy dziecko pracuje, czy wie co ma robić;
- przeznaczanie dla dziecka nadpobudliwego miejsca w ławce, w tylnej części klasy. tak, aby nie skupiało na sobie uwagi innych uczniów i swoim kręceniem się nie przeszkadzało w prowadzeniu lekcji;
- sąsiad w ławce powinien być osobą spokojną i zrównoważoną;
- dostosowanie zadań powierzonych dziecku do jego aktualnych możliwości, tak aby mogło ono im sprostać, gdyż porażki działają na dziecko nadpobudliwe rozstrajająco i niepotrzebnie wpływają na obniżenie u niego poczucia własnej wartości;
- dzielenie pracy powierzanej dziecku na małe odcinki i racjonalne, w miarę możliwości częste wprowadzanie przerw na odpoczynek (np. gimnastyka śródlekcyjna, starcie tablicy, podanie czegoś - według inwencji nauczyciela);
- cel do którego ma prowadzić działanie dziecka nadpobudliwego nie może być zbyt odległy
- odroczone w czasie zakres obowiązków powierzanych uczniowi nie powinien być za szeroki, nie należy obciążać go wieloma zadaniami jednocześnie;
- częste przypominanie o zobowiązaniach, i to w atmosferze pozbawionej napięć, złości, wymówek, czy kar;
- skłanianie dziecka do finalizowania rozpoczętych działań, w tym także dyskretna pomoc pozwalająca na osiągnięcie celu i zakończenie zadania;

- nie "wrywanie" do odpowiedzi, lecz przygotowywanie dziecka do niej poprzez naprowadzanie na określony temat;
- zapewnienie spokojnego zajęcia w czasie przerw między lekcjami, nie dopuszczanie do zbyt żywiołowych i chaotycznych zabaw
- unikanie nadmiernej krytyki, pokpiwania i żartowania z dziecka;- w sytuacjach konfliktowych odraczanie rozwiązania problemu do chwili wyciszenia i wygaśnięcia emocji;
- omawianie zaistniałych sytuacji społecznych ze wskazaniem na właściwe postępowanie;
- skłanianie do refleksji i krytycznej oceny własnego zachowania;
- prowadzenie rozmów o charakterze wychowawczym w atmosferze bezpieczeństwa, bez agresji i wywoływania poczucia winy;
- stosowanie jasnego i zrozumiałego dla dziecka systemu reguł rządzących życiem klasy i szkoły.

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- dostosowane do możliwości dziecka
- w ocenie osiągnięć szkolnych uwzględnianie ograniczeń wynikających z nadpobudliwości np. trudności w koncentracji uwagi, czy ewentualnych fragmentarycznych deficytów rozwojowych, często jej towarzyszących ;

3. Zasad oceniania:

- poświęcić dziecku dużo uwagi
- wzmocnić wszystkie przejawy pożądanego zachowania
- stosować zrozumiałe dla dziecka reguły, być konsekwentnym
- przekazywać treści w jasnej, prostej i krótkiej formie
- wszystkie konsekwencje pozytywne jak i negatywne wyciągać natychmiast
- pomóc dziecku zorganizować świat wokół siebie
- stosować zrozumiałe dla dziecka system pochwał i kar
- dostosować wymagania do możliwości dziecka
- usuwać z otoczenia dziecka przedmioty, plakaty, obrazki, które mogą je rozpraszać
- na miarę możliwości działać według wcześniej ustalonego planu
- zadania powinny być krótkie, ale urozmaicone
- uczyć pracy w grupie
- polecenia wydawać krótkimi, zdecydowanymi zdaniemami

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Ogólne cele rozwoju ucznia, osiągnięte na zakończenie edukacji wczesnoszkolnej, są źródłem celów szczegółowych, opisanych w formie efektów. Uczeń ma je osiągać, realizując zadania wymagające wielokierunkowej aktywności. Zakres tej aktywności wytyczają, wymienione w podstawie programowej, efekty kształcenia, przyporządkowane poszczególnym dyscyplinom naukowym. Przedstawienie efektów kształcenia w odniesieniu do dyscyplin naukowych jest pewnego rodzaju konwencją, potrzebną dla uzyskania przejrzystości opisu, a nie dyrektywą organizacyjną. Proces kształcenia na tym etapie ma charakter zintegrowany, a nie przedmiotowy.

I. Edukacja polonistyczna

Edukacja polonistyczna odgrywa nadrzędną rolę w edukacji elementarnej, co wiąże się z nauką komunikatywnego posługiwania się przez dzieci językiem ojczystym w mowie i w piśmie. Zakres edukacji polonistycznej obejmuje trzy elementy:

- początkową naukę czytania i pisania,
- kształcenie językowe,
- kształcenie literackie.

Umiejętność czytania, jaką dziecko ma zdobyć w pierwszych latach nauki, jest integralnie powiązana z umiejętnością pisania. Najważniejszym elementem umiejętności czytania jest rozumienie napisanego tekstu. Aby je osiągnąć, dzieci muszą znać poszczególne znaki języka pisanego, czyli litery. Cechy dobrego czytania to: płynność, poprawność, biegłość i wyrazistość.

Umiejętność pisania polega przede wszystkim na zdolności do spostrzegania umożliwiającego rozpoznawanie, porównywanie i odtwarzanie znaków graficznych z uwzględnieniem ich charakterystycznych elementów. Pisanie to również zdolność przetwarzania ruchu na obraz ruchu. Umiejętność pisania zostaje przez dziecko osiągnięta wówczas, gdy pismo dziecka spełnia następujące kryteria:

- jest czytelne,
- poprawne pod względem łączenia liter,
- jest estetyczne.

Funkcją nadrzędną języka jest funkcja komunikatywna. Określona sytuacja, w której znajdzie się dziecko, wymagać będzie zastosowania przez nie odpowiedniej konstrukcji składniowej jego wypowiedzi. Dziecko powinno umieć sformułować zdania o prostej i poprawnej strukturze, wyrażające jego myśli. Ważne są: umiejętność publicznego występowania, operowanie głosem adekwatnie do sytuacji przekazu, a także kontakt z audytorium. Uczeń powinien nabyć umiejętność asertywnego wyrażania własnych opinii i ocen oraz odbierać i oceniać komunikaty wyrażane w różnorodnych formach.

W zakresie kształcenia literackiego nadrzędną umiejętnością jest rozumienie czytanego tekstu polegające na „przekładaniu” języka symbolicznego na język wyobrażeń. W edukacji elementarnej wyróżnia się trzy poziomy rozumienia tekstu:

- wyodrębnianie z tekstu poszczególnych faktów i wydarzeń,
- wyodrębnianie nie tylko poszczególnych elementów treści, lecz również stosunków przyczynowo-skutkowych,
- wyodrębnianie głównej myśli danego utworu literackiego.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie słuchania.	<p>1) słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie; 2) wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;</p> <p>3) słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby; 4) słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji; słucha tekstów interpretowanych artystycznie, szuka własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym;</p> <p>5) słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiadania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.</p>
Osiągnięcia w zakresie mówienia.	<p>1) wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;</p> <p>2) formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia;</p> <p>3) wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym; 4) porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji; nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów;</p> <p>5) układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy;</p> <p>6) recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;</p> <p>7) dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy;</p> <p>8) wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi.</p>

<p>Osiągnięcia w zakresie czytania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych; 2) czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach oraz teksty drukowane; 3) wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swą ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych; 4) wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela; 5) eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu; 6) wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis; 7) czyta samodzielnie wybrane książki.
<p>Osiągnięcia w zakresie pisania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst; 2) układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury; 3) pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe; 4) pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć; 5) stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne; 6) porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery; 7) zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych; 8) stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk; 9) układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi.

<p>Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski; 2) rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych; 3) przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone; 4) rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie; 5) rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym; 6) łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone; 7) odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem.
<p>Osiągnięcia w zakresie samokształcenia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego; 2) korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania; 3) wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

II. Edukacja matematyczna

Edukacja matematyczna polega na zdobywaniu przez dzieci kolejnych doświadczeń, obejmujących stosunki ilościowe określonych przedmiotów i ich wzajemne relacje. Podstawowymi pojęciami, którymi dziecko powinno się posługiwać, są pojęcie liczby i działania arytmetycznego.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
<p>Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku); 2) porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów; 3) posługuje się pojęciami: <i>pion</i>, <i>poziom</i>, <i>skos</i>.

<p>Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.; 2) odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000); 3) wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jednostki, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową; 4) porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: <, =, >.
<p>Osiągnięcia w zakresie postępowania się liczbami.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań; 2) dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach); 3) mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań; 4) dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$; mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.
<p>Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych.</p>	<p>1) analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób; 2) układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych.</p>	<p>1) rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową; 2) mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: <i>centymetr</i>, <i>metr</i>,</p>

	<p><i>milimetr</i>; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie <i>kilometr</i>;</p>
	<p>3) mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach; 4) dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji.</p>	<p>1) klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka;</p> <p>2) dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: <i>połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć</i>;</p> <p>3) wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej;</p> <p>4) odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: <i>dość, godzina, minuta, sekunda</i>; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; zapisuje daty, np. datę swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII; 5) mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz ją odczytuje;</p> <p>6) dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;</p> <p>7) waży; używa określeń: <i>kilogram, dekagram, gram, tona</i>; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny; używa określeń: <i>litr, pół litra, ćwierć litra</i>;</p> <p>8) wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne;</p> <p>9) wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.</p>

III. Edukacja społeczna

Dziecko znajdujące się w nowej sytuacji, jaką jest dla niego podjęcie roli ucznia, potrzebuje do pełnego i harmonijnego rozwoju psychofizycznego zrozumienia, czułości i miłości płynącej z dwóch podstawowych środowisk, w których przebywa: z domu i szkoły. Ważne jest, by dziecko wierzyło we własne możliwości, czuło się bezpieczne i miało wsparcie w sytuacjach trudnych.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego.	1) identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; 2) wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; 3) przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; 4) ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;
	5) przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych; 6) rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości; 7) opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne; 8) stosuje pojęcia: <i>porozumienie, umowa</i> ; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole; wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, np. stowarzyszenia pomocy chorym i niepełnosprawnym dzieciom, organizacje ekologiczne, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa czy Unia Europejska; 9) szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; 10) wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym

	<p>przyjmuje rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne; 2) rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka; 3) uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.; 4) rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie <i>patron</i>, wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski; 5) wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich; 6) opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne itp.; 7) opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach: królowa Jadwiga, król Stefan Batory, astronom Mikołaj Kopernik, noblistka Maria Skłodowska-Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, papież Jan Paweł II, nauczycielka – cichociemna gen. Elżbieta Zawacka „Zo”.

IV. Edukacja przyrodnicza

Edukacja przyrodnicza stwarza dziecku możliwość poznawania przez nie środowiska, które je otacza. Nadrzędną wartością pedagogiczną tej edukacji jest umiejętność obserwacji faktów, zjawisk społecznych i przyrodniczych.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego.	1) rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną; 2) rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie;

	3) rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym; 4) odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia; 5) prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi; 6) planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego; 7) chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie; 8) segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.
--	--

<p>Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych; 2) posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; 3) posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; 4) dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; 5) reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; 6) wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; 7) przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; 8) ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; 9) rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; 10) stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; 11) ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; 12) ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi; 13) stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; 14) ma świadomość, że nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka; 15) ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.
--	---

<p>Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej.</p>	<p>1) określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe; 2) wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych; 3) czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem;</p> <p>4) wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie;</p> <p>5) przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne, np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie;</p> <p>6) wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;</p> <p>7) przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.</p>
---	---

V. Edukacja plastyczna

Edukacja plastyczna wspiera rozwój dziecka w młodszym wieku szkolnym. Umożliwia dostrzeganie i przeżywanie przez dziecko piękna tkwiącego w naturze oraz wyrażanie jego spostrzeżeń i przeżyć za pomocą dostępnych technik plastycznych.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
<p>Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń.</p>	<p>1) wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: a) kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, b) wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt, c) barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę, d) cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się; 2) określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na</p>

	przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej.
Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1) rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykami (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem; 2) maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli; 3) wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.; 4) modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych; 5) powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych; 6) wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej;
	<ol style="list-style-type: none"> 7) wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie); 8) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych; 9) tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.
Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową; 2) rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swego pochodzenia lub innych; 3) wyjaśnia pojęcia: <i>oryginał</i> i <i>kopia</i> obrazu lub rzeźby; <i>miniatura</i> obrazu lub <i>rzeźby</i>; <i>reprodukcja</i> itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.

VI. Edukacja techniczna

Zajęcia techniczne są formą kontaktu dziecka ze światem współczesnej techniki. Dziecko podejmuje konkretne działania techniczne, nabywa związane z nimi umiejętności, przygotowuje się do rzetelnej i skutecznej pracy.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy.	1) planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie; 2) wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa; 3) ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń; 4) organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa, z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych.
Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania.	1) odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną; 2) wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne: a) z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp., b) używając połączeń rozłącznych: spina spinaczami biurowymi, wiąże sznurkiem lub wstążką ozdobną, c) bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane, d) z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna; 3) stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych; 4) wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.
Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych.	1) wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole; 2) posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.

VII. Edukacja informatyczna

Nauczanie wspomagane komputerem i zasobami internetowymi pozwala nie tylko rozwijać umiejętności informatyczne, ale przede wszystkim stwarza znakomite warunki rozwoju myślenia twórczego uczących się dzieci i oddziaływania na ich osobowość, przyspiesza i ułatwia nabywanie różnorodnych umiejętności i zdobywanie wielu pożytecznych informacji.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów.	<ol style="list-style-type: none">1) układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności;2) tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu;3) rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.
Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych.	<ol style="list-style-type: none">1) programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego;2) tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonalą przy tym umiejętność pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów;3) zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.	<ol style="list-style-type: none">1) posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;2) kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem;3) korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych	<ol style="list-style-type: none">1) współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;2) wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa.	<ol style="list-style-type: none">1) posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami;2) rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internet;3) przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie.

VIII. Edukacja muzyczna

Edukacja muzyczna rozwija percepcję słuchową, aktywną postawę twórczą, sferę emocjonalną i wrażliwość estetyczną.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki.	<ol style="list-style-type: none">1) słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje;2) słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzenie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych;3) reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;4) odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;5) rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;6) rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.;7) słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.
Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew.	<ol style="list-style-type: none">1) śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt;2) nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych;3) śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych;4) śpiewa, dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;5) rozpoznaje i śpiewa hymn Polski;6) śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym.
Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec.	<ol style="list-style-type: none">1) przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów);2) interpretuje ruchem schematy rytmiczne;3) tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami;4) wykonuje pląsy;5) porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce;6) tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie;

	<p>7) tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).</p>
<p>Gra na instrumentach muzycznych.</p>	<p>1) gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne;</p> <p>2) wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych) z użyciem instrumentów perkusyjnych;</p> <p>3) realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczałek, gwizdków, kogucików na wodę;</p>
	<p>4) wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych;</p> <p>5) wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda);</p> <p>6) eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonek, ksylofonu, fletu podłużnego, flażoletu – flecika polskiego;</p> <p>7) gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych, do wyboru: na dzwonekach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fleciku polskim lub innych.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku.</p>	<p>1) wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu, czy zapis przy pomocy notacji muzycznej;</p> <p>2) zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki, np. poprzez układ piktogramów, klocek rytmicznych, kolorów, liczb, czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie;</p> <p>3) korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonekach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fleciku polskim.</p>

IX. Wychowanie fizyczne

Wychowanie fizyczne ma przede wszystkim zaspokoić naturalną potrzebę ruchu dzieci w młodszym wieku szkolnym. Ma zwiększać poziom sprawności ruchowej przez rozwijanie cech motorycznych dziecka, takich jak: szybkość, siła, wytrzymałość, moc, zwinność i gibkość. Celem aktywności ruchowej jest wszechstronny rozwój dziecka, dążenie do rozwoju sprawności i wydolności fizycznej oraz koordynacji ruchowej, a także nabywanie podstawowych umiejętności przydatnych w różnych dyscyplinach sportowych.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia.	1) utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie; 2) dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu; 3) wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia; 4) przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu; 5) ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń;6) uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.
Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych.	1) przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jedno- i dwunożne, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty; 2) pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg;

	<p>3) rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonóż i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, skacze w dal dowolnym sposobem, skacze przez skakankę, wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze; 4) wykonuje ćwiczenia zwinnościowe:</p> <p>a) skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie,</p> <p>b) czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu,</p> <p>c) wspina się,</p> <p>d) mocowanie w pozycjach niskich i wysokich,</p> <p>e) podnoszenie i przenoszenie przyborów;</p> <p>5) wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;</p> <p>6) wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej; 7) samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych.</p>	<p>1) organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez;</p> <p>2) zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów – uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu;</p> <p>3) respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa;</p> <p>4) uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek; 5) wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty i chwyt ringo, podania piłki do partnera jednorącz i oburącz w miejscu lub w ruchu, odbicia piłki, kozłowanie w miejscu i w ruchu, podania piłki w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu; 6) układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, że sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu;</p> <p>7) jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. hulajnodze, rolkach, rowerze, sankach, łyżwach.</p>

X. Etyka

Przybliżanie dzieciom wartości etycznych na podstawie bajek, baśni, opowiadań, a także własnych doświadczeń.

Zakres tematyczny	Przewidywane osiągnięcia ucznia w zakresie umiejętności, wiadomości i sprawności. Uczeń:
Osiągnięcia w zakresie rozumienia podstawowych zasad i pojęć etyki.	1) ma świadomość, że jako człowiek posiada swoją niezbywalną godność oraz że wszystkie inne osoby posiadają taką godność; 2) odkrywa wolność jako wartość przypisaną osobie, także osobie w jego wieku; 3) dostrzega, że granice jego wolności wytycza godność i dobro innych osób, np. z kręgu rodziny, klasy, rówieśników; 4) odkrywa, że jego wybór rodzi konsekwencje, które dotyczą jego samego; 5) dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; 6) dostrzega, że lepiej poznać siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;
	7) odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; 8) ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; 9) określa, co jest dobre, a co jest złe w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; 10) odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; 11) odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania.
Osiągnięcia w zakresie stosowania poznanych zasad.	1) szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża to swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; 2) uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; 3) wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; 4) wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich i nazywając to, co jest wartością dla niego; 5) naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre, na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; 6)

	<p>przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem.</p>
--	--

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: edukacja wczesnoszkolna

Diagnoza: zaburzenia percepcji słuchowej

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- należy mówić do dziecka wyraźnie, powoli, unikając gwałtownych ruchów, zwróconym w stronę dziecka, by dodatkowo mogło informację odczytywać z ust być
- należy umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku osób odpowiadających
- używać pomocy wizualnych, tablic, ilustracji, nauczania polisensorycznego
- wydłużenie czasu na zrozumienie prezentowanych treści
- przekazywanie treści za pomocą konkretów

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst ,
- wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania
- dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
- jeśli to możliwe - sprawdziany i kartkówki przygotowywać w formie testów
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych”
- raczej nie angażować do konkursów czytania
- uwzględniać trudności w rozumieniu treści , szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu , instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu

3. Zasad oceniania:

- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień
- oceniając osiągnięcia ucznia doceniać jego wkład
- naprowadzanie podczas wypowiedzi poprzez udzielanie odpowiedzi na pytania - przy ocenie prac pisemnych nie uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu
- unikania omawiania błędów przy całej klasie
- pisanie ze słuchu zastąpić uzupełnianiem tekstu z lukami

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: edukacja wczesnoszkolna

Diagnoza: zaburzenia percepcji wzrokowej

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- przygotowywać pomoce do lekcji, aby obrazowo przedstawić to, czego uczeń nie może sobie wyobrazić
- wydłużyć czas na opanowanie nowego materiału

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- nie krytykować ucznia, jego brzydkiego pisma, powolnego tempa pracy, niezręcznych ruchów
- nie oceniać zeszytów od strony graficznej
- oceniać prace pisemne pod kątem umiejętności motywowania i wyciągania wniosków - dostosowywać sprawdziany do możliwości dziecka; test z lukami, test wyboru, wydłużony czas
- nie oceniać staranności rysunków, figur geometrycznych
- oceniać przygotowanie ucznia do zajęć, jego zaangażowanie
- na lekcjach wychowania fizycznego przydzielić drugiego ucznia, który czuwał będzie nad poprawnością wykonywanych ćwiczeń

3. Zasad oceniania:

- oceniać tok rozumowania
- często sprawdzać zadania domowe
- oceniać zaangażowanie, pomysłowość, przygotowanie

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Diagnoza: dysleksja

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- w pracy z dzieckiem dyslektycznym najbardziej skuteczne jest nauczanie polisensoryczne, czyli jednoczesne zaangażowanie wielu zmysłów – słuchu, wzroku i kinestezji.
- ograniczyć czytanie zbyt długich czytanek,
- często powtarzać i utrzymywać wiadomości,
- posadzić dziecko blisko tablicy, nauczyciela
- praca na konkretach
- mniejsza ilość poleceń do wykonania, przeczytania, przepisania

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- nie wymagać głośnego czytania w obecności klasy, raczej na osobności
- dawać więcej czasu na czytanie poleceń słownych, zadań z treścią zarówno podczas lekcji jak i w czasie prac kontrolnych
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie lub pozwolić na korzystanie z książek mówionych
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych z matematyki, sprawdzać czy uczeń zdążył przeczytać tekst zadania i prawidłowo zrozumiał treść
- w trakcie sprawdzianów zwiększać ilość czasu potrzebnego na rozwiązanie zadania, można dać podobne, przykładowe zadania do rozwiązania w domu
- częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia, zaznaczać ilość błędów, mobilizować do wnikliwej poprawy przez ucznia
- dawać czas na przygotowanie się do pisania dyktanda przez podanie mu do opracowania trudniejszych wyrazów, a nawet zdań, które występują w dyktandzie - można też stosować teksty z lukami
- stosować słowniki ortograficzne podczas klasówek i wypracowań,
- nie należy obniżać ocen za poprawność ortograficzną prac pisemnych ze wszystkich przedmiotów nauczania

- pozostawiać więcej czasu na wypowiedź ustną, nie wyrywać ucznia do natychmiastowej odpowiedzi (dać mu nawet krótki czas na zastanowienie)
- przy trudnościach w analizie zadań o skomplikowanej strukturze graficznej, wymagających wyobrażeń układów przestrzennych rozkładać materiał na prostsze elementy i udzielać dokładnych instrukcji słownych
- dostrzegać i podkreślać na forum klasy najmniejsze postępy w nauce
- zapewnić udział w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych na terenie szkoły. - stosować słowniki ortograficzne podczas klasówek i wypracowań, - stosować różnego rodzaju wzmocnienia tj. pochwały, zachęty.
- polecać pisanie ołówkiem w większej liniaturze, a szczególnie w początkowym okresie nauki,

3.Zasad oceniania:

- często sprawdzać wiadomości ustnie,
- sprawdziany pisemne powinny być oceniane za treść i formę, poprawność komponowania różnych form wypowiedzi, poprawność stylistyczno- językową oraz poprawność składni
- **poprawność ortograficzna nie wpływa na obniżenie oceny.**
- nie wymagać głośnego czytania w obecności klasy, raczej na osobności
- powinno się przedłużyć limit czasu na pisanie sprawdzianu, pisanie ze słuchu zastąpić pisanem z pamięci
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny (co wynikać może z pomyłek rachunkowych)
 - i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Diagnoza: **zaburzenia orientacji przestrzennej i lateralizacji**

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- uczeń powinien siedzieć blisko tablicy, nauczyciela, najlepiej ze zdolnym uczniem
- stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
- trudności ortograficzne wprowadzamy z wykorzystaniem kolorów,
- dać uczniowi czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia,
- ustalić sposób poprawy błędów , czuwać nad wnikliwą ich poprawą, oceniać poprawność i sposób wykonania prac
- dyktanda sprawdzające można organizować indywidualnie
- błędów nie omawiać wobec całej klasy

- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy , planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
- pomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażań i zwrotów
- nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach
- podać uczniom jasne wymagania dotyczące prac pisemnych/ wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd./
- dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji , w razie potrzeby skracać wielkość notatek
- w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie
- pozwalać na wykonywanie prac na komputerze
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań , przestawianiem cyfr itp.
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwałać, dzielić na mniejsze porcje
- usprawniać zaburzone funkcje - zajęcia korekcyjno- kompensacyjne

3.Zasad oceniania:

- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny (co wynikać może z pomyłek rachunkowych
- i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Diagnoza: **zaburzenia ruchowe i manualne**

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- notatki z lekcji powinny być krótkie lub przygotowywane przez nauczyciela
- dostosować ćwiczenia do możliwości dziecka
- służyć pomocą przy sporządzaniu wykresów i rysunków geometrycznych lub przygotowywać je dla ucznia

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- chwalić za każdą próbę podjęcia działania
- pomagać w wykonywaniu ćwiczeń

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

- na lekcjach wych. fizycznego można przydzielić drugiego ucznia, który będzie czuwał nad poprawnością wykonywanych ćwiczeń
- oceniać przygotowanie ucznia do zajęć, jego zaangażowanie i chęć działania

3. Zasad oceniania:

- nie oceniać zeszytów od strony graficznej
- oceniać wkład pracy ucznia a nie stronę estetyczną prac plastycznych
- nie krytykować ucznia, jego brzydkiego pisma, powolnego tempa pracy, niezręczności ruchów

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Diagnoza: upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, ruchomy alfabet,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego
- formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- dostosowanie poziomu trudności zadań szkolnych i domowych do indywidualnych możliwości ucznia (dawać mniej zadań, o mniejszym stopniu trudności).
- dzielenie materiału na mniejsze części, aby ułatwić ich zapamiętanie i odtworzenie.
- niewskazane jest nagłe wrywanie do odpowiedzi bez uprzedzenia, szczególnie z odległych partii materiału
- polecenia ustne i pisemne winny mieć prostą konstrukcję, należy upewniać się, czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowo wyjaśniać.
- podczas nauki matematyki odwoływać się do konkretnych treści zadań przedstawiać graficznie, ukierunkowywać i naprowadzać w myśleniu, nawiązując do codziennych sytuacji życiowych
- utrzymywać zdobyte wiadomości i umiejętności poprzez częste ich powtarzanie i przypominanie. - dawać więcej czasu na odpowiedzi ustne i samodzielne prace pisemne, w czasie których należy podchodzić do ucznia, upewniać się, czy nie wymaga pomocy. - pomagać podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzać poprzez pytania pomocnicze -
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie.
- dyktanda i prace pisemne oceniać bardziej liberalnie pod względem poprawności ortograficznej i graficznej, częściej sprawdzać zeszyty szkolne, zalecać dodatkową pracę w domu
- w trosce o prawidłowy rozwój sfery emocjonalno – społecznej należy ucznia często wzmacniać, tworzyć atmosferę życzliwości i bezpieczeństwa, dbać o prawidłowe relacje z rówieśnikami

3. Zasad oceniania:

- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie - i odpytywanie
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury

- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy , wyjaśnień
- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań
- zajęcia w ramach zespołu dydaktyczno – wyrównawczego, gdzie szczególnie u młodszych dzieci należy oprócz wyjaśniania bieżących zagadnień programowych usprawniać funkcje poznawcze (procesy intelektualne i percepcyjne).
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach
- dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie , gdyż dzieci te często nie nadążają za klasą
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Diagnoza: mózgowe porażenie dziecięce/epilepsja

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- posadzić ucznia jak najbliżej tablicy
- wydłużyć czas opanowania dłuższych treści materiału

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- w miarę możliwości odpytywać ustnie
- sprawdziany dostosować do możliwości dziecka z uwzględnieniem jego różnych trudności
- nie oceniać strony graficznej prac i zeszytów
- pracować z uczniem na konkretach

3. Zasad oceniania:

- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie
- i odpytywanie
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy , wyjaśnień
- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań
- zajęcia w ramach zespołu dydaktyczno – wyrównawczego, gdzie szczególnie u młodszych dzieci należy oprócz wyjaśniania bieżących zagadnień programowych usprawniać funkcje poznawcze (procesy intelektualne i percepcyjne).
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach

- dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie , gdyż dzieci te często nie nadążają za klasą
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: edukacja wczesnoszkolna

Diagnoza: zaburzenia percepcji słuchowej UCZNIOWIE SŁABOSŁYSZĄCY

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela (od 0,5 do 1.5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust;
- umożliwienie dziecku odwracania się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- mówienie do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikanie gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- dbanie o spokój i ciszę w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu w czasie zajęć;
- upewnianie się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowego wyjaśnienia, sformułowania inaczej polecenia, używając prostego, znanego dziecku słownictwa;
- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia z wadą słuchu, który może mieć trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie (nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie);

- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.)
- przygotowywanie uczniowi z niedosłuchem planu pracy na piśmie opisującego zagadnienia poruszane na lekcji;
- aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy;
- zwracanie się do dziecka niesłyszącego, zadawanie pytań w celu zmobilizowania go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwienia mu lepszego zrozumienia tematu;

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst;
- wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania;
- dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu;
- jeśli to możliwe sprawdziany i kartkówki przygotowywać w formie testów;
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych” lub czytanie lektury z pomocą rodziców, czytanie tylko wskazanego rozdziału (dla ułatwienia zrozumienia treści, nauczyciel może podać pytania pomocnicze, na które dziecko powinno przygotować odpowiedzi – czytając wcześniej lekturę);
- raczej nie angażować do konkursów czytania;
- uwzględniać trudności w rozumieniu treści , szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu , instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu; ➤ stosować w pisaniu ze słuchu tylko wyrazy lub zdania, wcześniej z dzieckiem utrwalone, w oparciu o znane mu słownictwo. Jeżeli pisanie ze słuchu sprawia dziecku niedosłyszącemu duże trudności można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu; Mogą to być ćwiczenia polegające na :
 - * układaniu zdania z podanej rozsypanki wyrazowej do treści obrazka; *
 - * przepisaniu zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami;
 - * porządkowaniu loteryjki gramatyczno - ortograficznej z utrwaleniem znanych zasad pisowni i zwrotów gramatycznych – dobieraniem odpowiednich wyrazów, uwzględniając ich rodzaj, osobę, liczbę;

3. Zasad oceniania:

- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu docenianie własnej aktywności i wkładu pracy ucznia, a także jego stosunku do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność)
- ocenianie błędów w pisowni w formie opisowej, udzielając dziecku wskazówek do sposobu ich poprawienia;
- wydłużanie czasu na opanowanie koniecznych i podstawowych wiadomości zawartych w programie nauczania;
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień

- naprowadzanie podczas wypowiedzi poprzez udzielanie odpowiedzi na pytania
- przy ocenie prac pisemnych nie uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu
- unikania omawiania błędów przy całej klasie
- pisanie ze słuchu zastąpić uzupełnianiem tekstu z lukami

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: edukacja wczesnoszkolna

Diagnoza : **UCZNIOWIE Z AUTYZMEM**

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozprasających; ➤ posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia; ➤ wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób należy się zachować w nowej sytuacji;

- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka (zwracanie się do niego po imieniu; właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty);
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- wyjaśnianie metafor i przenośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji;
- popieranie informacji słownej gestami, mimiką;
- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczanego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- dostosowywanie pomocy dydaktycznych i treści zadań do zainteresowań ucznia (np. obliczanie różnicy czasu na podstawie rozkładów jazdy);
- wykorzystywanie wąskich zainteresowań i fachowej wiedzy ucznia podczas prowadzenia lekcji;
 - na lekcjach wychowania fizycznego unikanie aktywności ruchowej związanej z rywalizacją. Dbanie o losowe przydzielanie do grup (dzieci autystyczne są mniej sprawne i niezgrabne ruchowo, a dodatkowo mają problemy z graniem zespołowym, co sprawia, że są pomijane lub niechętnie wybierane);
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i niereagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, plucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- niezadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś?", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego oczekujemy i nazywanie emocji;
- opracowanie sposobów radzenia sobie z emocjami w kategorii akceptowane - nieakceptowane.

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- sprawdzanie posiadanych wiadomości i umiejętności poprzez obserwację pracy podczas lekcji, ocenę zadania domowego, organizowanie quizów, projektów, klasowych mini-konkursów, zadawanie zagadek itp.;
- wcześniejsze informowanie ucznia o sprawdzianie, czy też odpytywaniu- minimalizowanie stresu poprzez stwarzanie życzliwej atmosfery i wskazywanie, iż jest to „szansa na piątkę”;
- dostosowane do możliwości dziecka - w ocenie osiągnięć szkolnych uwzględnianie ograniczeń wynikających z nadpobudliwości np. trudności w koncentracji uwagi, czy ewentualnych fragmentarycznych deficytów rozwojowych, często jej towarzyszących ;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczanego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;

3. Zasad oceniania:

- nagradzanie za każde, nawet najmniejsze postępy w nauce, ale także za każdy przejaw pozytywnego zachowania;
- stymulowanie radzenia sobie z porażkami, np. docenianie i chwalenie za wysiłek włożony w wykonanie zadania, a nie tylko za efekt końcowy
- poświęcenie dziecku dużo uwagi
- stosowanie zrozumiałych dla dziecka reguł, być konsekwentnym